

Натписне плочице поједињих дијелова мјерног система треба да садрже следеће податке:

- Произвођач и тип,
- Серијски број,
- Релевантне техничке карактеристике конкретног уређaja,
- Број цертификата о испитивању (уколико је примјењиво),
- Службена ознака (уколико је примјењиво),

На основу члана 4. stav (2), члана 21. stav (2) Zakona o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 19/01), te člana 7. stav (1) tačka a), člana 9. stav (2) Zakona o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 43/04), а у вези са članom 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), директор Institut-a za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (у даљем тексту: Institut) donosi

PRAVILNIK

O MJEĐITELJSKIM USLOVIMA ZA MJEРИЛА I

MJEРNE SISTEME ZA MJEРENJE

PROTOKA/VOLUMENA TEČNIH NAFTNIH GORIVA¹

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Pravilnikom o mjeriteljskim uslovima za mjerila i mjerne sisteme za mjerjenje protoka/volumena tečnih naftnih goriva propisuju se mjeriteljski i tehnički uslovi koje moraju ispunjavati mjerila i mjerne sistemi za mjerjenje protoka/volumena tečnih naftnih goriva (у даљем тексту: Dispenseri TNG), njihovo označavanje, način ocjenjivanja usklađenosti, uslovi i način mjeriteljskog nadzora mjerila i mernih sistema u upotrebi.

Član 2.

(Primjena)

- (1) Ovaj Pravilnik se primjenjuje na mjerila i mjerne sisteme, odnosno dispenzere tečnih naftnih goriva kojima se pune motorna vozila, manji brodovi i avioni.
- (2) Pravilnik se ne primjenjuje za mjerila i mjerne sisteme koji služe za mjerjenje kriogenih tečnosti, tečnog naftnog gasa (LPG), komprimiranog prirodnog gasa (CNG), ili rastvora uree, poznatih pod komercijalnim nazivom "AdBlue".

Član 3.

(Termini i definicije)

- (1) Pojedini izrazi i skraćenice koje se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:
  - a) **Dispenser TNG** je mjerni sistem koji mjeri proteklu količinu (volumen) tečnog naftnog goriva a sastoji se od mjerila protoka, dodatnih i pomoćnih uređaja.
  - b) **Mjerilo protoka - volumetar** je volumetrijsko mjerilo protoka/volumena kojim se mjeri ukupno protekli volumen tečnog naftnog goriva.
  - c) **Uredaj za podešavanje** je uređaj kojim se može podešavati greška mjerjenja volumetra pomicanjem kalibracione krive u pozitivnom (+) ili negativnom (-) pravcu.
  - d) **Uredaj za konverziju** je uređaj koji izmjerene vrijednosti volumena tečnog goriva konvertuje u vrijednosti na standardnim uslovima.

- e) **Uredaj za istakanje (slavina/pipac)** je uređaj putem kojeg se usmjerava i reguliše protok goriva i koji posjeduje mehanizam za automatsko zatvaranje.
- f) **Uredaj za plaćanje unaprijed (pre-payment)** je uređaj koji omogućava plaćanje unaprijed za određenu, unaprijed definisanu količinu (volumen) goriva za istakanje.
- g) **Uredaj za unaprijed definisanje količine goriva za istakanje (pre-set)** je uređaj putem kojeg kupac unaprijed definiše količinu (volumen) goriva koju želi istočiti.
- h) **Sistem za samousluživanje** je sistem koji omogućuje kupcu da koristi dispencer za istakanje goriva za svoje potrebe.
- i) **Uredaj za samousluživanje** je poseban uređaj sistema za samousluživanje koji omogućava korištenje jednog ili više dispenzera u konkretnom sistemu samousluživanja.
- j) **Pokazni uređaj** je uređaj na kojem se ispisuje rezultati mjerjenja i drugi podaci
- k) **Totalizator** je uređaj putem kojeg se kontinuirano mjeri količina (volumen) istočenog goriva od vremena postavljanja dispenzera.
- l) **Separator gasa** je uređaj za kontinuirano odvajanje i eliminaciju gasa iz sistema za mjerjenje.
- m) **Radni uslovi** su propisani uslovi u okviru kojih dispencer treba da radi bez narušavanja mjeriteljskih karakteristika i ugrožavanja najveće dozvoljene greške.
- n) **Standardni uslovi** su unaprijed propisani uslovi na koje se vrši konverzija ili kompenzacija izmjerenoj volumena pri mernim uslovima (npr. standardna temperatura $t=15^{\circ}\text{C}$).
- o) **Mjerni opseg** je opseg protoka od najmanjeg do najvećeg uključujući i granične vrijednosti $Q_{\min}$ i $Q_{\max}$.
- p) **Minimalni protok ($Q_{\min}$)** je najmanji protok goriva pri kojem greška dispenzera ne prelazi granicu najveće dozvoljene greške.
- r) **Maksimalni protok ($Q_{\max}$)** je najveći protok goriva pri kojem greška dispenzera ne prelazi granicu najveće dozvoljene greške.
- s) **Najveća dozvoljena greška mjerjenja** predstavlja ekstremnu vrijednost greške mjerjenja koja je dozvoljena u odnosu na poznatu referentnu vrijednost veličine, propisana adekvatnom legislativom za data mjerjenja, mjerilo ili merni sistem.
- t) **Minimalno mjerena količina** je najmanja količina (volumen) goriva koja se može jednokratno izmjeriti a da pri tome greška mjerjenja ne prelazi granicu najveće dozvoljene greške.
- u) **Imenovano tijelo za ocjenjivanje usklađenosti** (u daљem tekstu Imenovano tijelo) je pravno lice koje je imenovano za obavljanje aktivnosti u skladu s tehničkim propisima donesenim u svrhu provođenja Zakona o mjeriteljstvu BiH. Imenovana tijela mogu uključivati certifikacijska tijela, inspekcijska (nadzorna) tijela, laboratorije u javnom i privatnom sektoru, kao i laboratorije Institut-a i druga tijela koja zadovoljavaju zahtjeve relevantnog propisa.
- v) **Normativni dokument** je dokument koji sadrži tehničke specifikacije koje je usvojila Međunarodna organizacija za zakonsko mjeriteljstvo (OIML).
- z) **Verifikacija dispenzera TNG** (prva, naredna i vanredna) je procedura, koja obuhvata pregled, ispitivanje, označavanje (žigosanje) i izdavanje

¹ Aneks VII Direktive 2014/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uskladljivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje mernih instrumenata na tržištu, izmijenjena i dopunjena Delegiranim direktivom Komisije (EU) 2015/13

certifikata o verifikaciji, odnosno rješenja o ispravnosti dispenzera, kojim se potvrđuje da isti ispunjava propisane mjeriteljske zahtjeve.

- (2) Drugi izrazi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku, a nisu definisani u ovom članu imaju opšta značenja u oblasti mjeriteljstva definisana Zakonom o mjeriteljstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01) i podzakonskim aktima proizašlim iz navedenog Zakona.

II. MJERITELJSKO – TEHNIČKI USLOVI

Član 4.

(Mjerne jedinice)

- (1) Korištene jedinice za količinu (volumen) istočenog tečnog naftnog goriva su mjerne jedinice propisane Zakonom o mjernim jedinicama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01).
- (2) Izmjerene vrijednosti se iskazuju u litrima (L) ili kubnim metrima (m^3) ili pak njihovim decimalnim umnošcima.

Član 5.

(Mjerni opseg)

- (1) Mjerni opseg dispenzera je predstavljen opsegom protoka volumetra od minimalnog ($Q_{\min}$) do maksimalnog ($Q_{\max}$) uključujući i granične vrijednosti.
- (2) Odnos maksimalnog i minimalnog protoka mora biti $Q_{\max}/Q_{\min} \geq 10$.
- (3) Minimalno mjerena količina goriva se označava kao 1×10^n ; 2×10^n ; 5×10^n jedinica volumena gdje je "n" cijeli broj, pozitivan, negativan ili jednak nuli. Deklarisana vrijednost minimalno izmjerene količine ne smije biti veća od najmanje vrijednosti bilo kog sastavnog dijela dispenzera.
- (4) Ukoliko dispenzer ima dva ili više paralelno postavljena mjerila protoka onda zbir graničnih vrijednosti pojedinačnih mjerila mora zadovoljavati uslov iz stava (1) ovog člana.
- (5) U okviru deklarisanog mjernog opsega dispenzer TNG mora raditi unutar granica najveće dozvoljene greške propisane ovim Pravilnikom.

Član 6.

(Klasa tačnosti)

- (1) Klasa tačnosti dispenzera TNG za mjerjenje protoka/volumena tečnih naftnih goriva goriva je 0.5.

Član 7.

(Najveća dozvoljena greška)

- (1) Najveća dozvoljena greška definisana je prema količini, odnosno volumenu (V) istočenog goriva i klasi tačnosti dispenzera (0.5%), kako je to dato u slijedećim tabelama

Tabela 1: $V \geq 2 L$

	Najveća dozvoljena greška (%)
Mjerni sistem – Dispenser (A)	0.5
Mjerilo – Pojedinačni mjeri instrument (B)	0.3

Tabela 2: $V < 2 L$

Istočena količina (V)	Najveća dozvoljena greška (%)
$V < 0.1 L$	4 x vrijednosti iz Tabele 1 (za 0.1 L)
$0.1 L \leq V < 0.2 L$	4 x vrijednosti iz Tabele 1
$0.2 L \leq V < 0.4 L$	2 x vrijednosti iz Tabele 1 (za 0.4 L)
$0.4 L \leq V < 1 L$	2 x vrijednosti iz Tabele 1
$1 L \leq V < 2 L$	Vrijednosti iz Tabele 1 (za 2 L)

- (2) Nezavisno od izmjerene količine najveća dozvoljena greška je vrijednost koja je veća od:
- apsolutne vrijednosti najveće dozvoljene greške kako je dato u Tabelama 1 ili 2, ili
  - apsolutne vrijednosti najveće dozvoljene greške za najmanju mjerenu količinu ($E_{\min}$).
- (3) Za istočenu količinu goriva $V \geq 2 L$, primjenjuju se slijedeći uslovi:
- $E_{\min} \geq 2R$, gdje je R najmanji interval skale pokaznog uređaja (rezolucija)
  - $E_{\min} = (2MMQ)x(A/100)$ gdje je A dato u Tabeli 1 a MMQ je minimalno mjerena količina.
- (4) Za istočenu količinu goriva $V < 2 L$, primjenjuju se uslov definisan u tački a) stava 3 ovog Člana a $E_{\min}$ je dvostruka vrijednost najveće dozvoljene greške Tabele 2.
- (5) Najveća dozvoljena greška konvertovanih vrijednosti je jednakna vrijednostima datim u Tabeli 1 (A).
- (6) Najveća dozvoljena greška uređaja za konverziju se računa prema izrazu $\pm(A - B)$, gdje su vrijednosti A i B date u Tabeli 1.
- (7) Pojedini dijelovi uređaja za konverziju mogu biti ispitani zasebno:
- Računska jedinica: Najveća dozvoljena greška iznosi 1/10 od vrijednosti datih u Tabeli 1 (A).
  - Dodatni uređaji: Najveće dozvoljene greška pojedinih uređaja su date u slijedećoj tabeli, s tim što se navedene vrijednosti primjenjuju na vrijednosti koje mjeri uređaj za konverziju.

Tabela 3.

Izmjerene vrijednosti	Najveća dozvoljena greška (%)
Temperatura	$\pm 0.5^\circ C$
Gustina	$\pm 2 \text{ kg/m}^3$
Pritisak: $P < 1 \text{ Mpa}$ $1 < P < 4 \text{ Mpa}$ $P > 4 \text{ Mpa}$	$\pm 50 \text{ kPa}$ $\pm 5 \%$ $\pm 200 \text{ kPa}$

- (8) Najveća dozvoljena greška izraza/funkcije koji se koristi za izračunavanje karakterističnih veličina iz Tabele 3 iznosi 2/5 od njihovih najvećih dozvoljenih grešaka.
- (9) Zahtjev propisan za računsku jedinicu odnosi se na bilo koje izračunavanje a ne samo na uređaj za konverziju.
- (10) Ukoliko je temperatura tečnog naftnog goriva manja od $-10^\circ C$, odnosno veća od $+50^\circ C$ najveća dozvoljena greška je dvostruko veća od vrijednosti navedenih u Tabeli 1 ovog Pravilnika.
- (11) Najveća dozvoljena greška za dispenzer TNG pri ispitivanjima za ocjenjivanje usklađenosti (ispitivanje tipa, prva, naredna i vanredna verifikacija) je data u Tabeli 1, linija A.
- (12) Najveća dozvoljena greška pri mjeriteljskom nadzoru dispenzera u upotrebi jednaka je vrijednosti najveće dozvoljene greške definisane u Tabeli 1, linija A.
- (13) Ukoliko tokom ispitivanja sve greške imaju isti znak, najmanje jedna od njih u rasponu protoka od $0.25Q_{\max}$ do $Q_{\max}$ mora biti manja od jedne polovine najveće dozvoljene greške kako bi se prevenirala zloupotreba i davanje prednosti nekoj od strana.

Član 8.

(Radni uslovi)

Proizvođač mora specificirati radne uslove, kako slijedi:

- minimalni ($Q_{\min}$) i maksimalni ($Q_{\max}$) protok pri čemu opseg protoka mjernog sistema mora biti u opsegu

- protoka svih njegovih elemanata, naročito mjerila protoka,
- b) karakteristike tečnog naftnog goriva trebaju biti specificirane na način da se navede naziv, odnosno tip goriva ili da se navedu njegove karakteristike ili opseg u okviru kojih neće doći do promjene mjeriteljskih karakteristika dispenzera (opseg temperatura, pritiska, gustine i viskoziteta),
- c) maksimalna i minimalna temperatura goriva,
- d) maksimalna i minimalna temperatura okoline (minimalno -25°C do $+50^{\circ}\text{C}$),
- e) mehanička/elektromagnetna klasifikacija (minimalno M2/E2),
- f) nominalna vrijednost mrežnog (AC) napona i/ili granice napona za istosmjerni (DC) izvor napajanja.

Član 9.

(Standardni uslovi)

Standardna temperatura za tečna naftna goriva je 15°C .

Član 10.

(Konstrukcija)

- (1) Osnovni uredaji od kojih se sastoji mjerni sistem, odnosno dispenzer TNG, su:
- mjerilo protoka – volumetar,
  - brojčanik/totalizator,
  - pokazni uredaj na kojem treba biti iskazano:
    - Količina jednokratno istočenog goriva (L),
    - Jedinična cijena goriva (KM/L),
    - Cijena jednokratno istočenog goriva (KM),
    - Ukupno istočena količina goriva – brojčanik/totalizator (L)
  - uredaj za nulovanje,
  - uredaj za istakanje goriva (pipac),
  - separatori gasa.
- (2) Ukoliko je primjenjivo, dispenzer TNG treba biti opremljen dodatnim uredajima koji obezbeđuju funkcioniranje i ispravan rad, kao što su:
- pumpa,
  - filter,
  - kontrolno staklo,
  - uredaj za konverziju.
- (3) Na dispenzer TNG se mogu postaviti i drugi pomoćni uredaji koji nemaju uticaj na mjeriteljske karakteristike, kao što su:
- uredaj za samousluživanje,
  - uredaj za unaprijed definisanje količine goriva za istakanje (pre-set),
  - uredaj za plaćanje unaprijed (pre-payment),
  - uredaj za štampanje,
  - memorijski uredaj.
- (4) Zahtjevi u pogledu konstrukcije dispenzera TNG su slijedeći:
- Pokazivač jednokratno istočenog goriva i cijene moraju posjedovati uredaje za nulovanje koji moraju raditi sinhrono i mora biti obezbjeđeno da nije moguće započeti novo istakanje goriva ako pokazivači nisu nulovani.
  - Nakon nestanka električne energije elektronski pokazni uredaj mora nastaviti prikazivati vrijednosti najmanje 15 minuta.
  - Dispenser mora biti konstruisan na način da ne može nastaviti istakanje goriva ukoliko prestanak napajanja električnom energijom bude duži od 15 sekundi.
  - Uredaj za istakanje goriva (pipac) mora imati mogućnost fiksiranja najmanje dva protoka.

- e) Ukoliko je na jedan rezervoar goriva povezano više dispenzera sa vlastitim pumpom onda svaki od njih mora imati separator gasa neposredno prije mjerila protoka.
- f) Ukoliko više dispenzera koristi jedan uređaj za samousluživanje onda svaki od dispenzera mora posjedovati identifikacijsku oznaku.
- g) Za softver koji je od značaja za mjeriteljske karakteristike treba obezbijediti uslove za laku identifikaciju.
- h) Proizvođač treba obezbijediti preduslove za postavljanje elemenata zaštite od neovlaštene manipulacije kao i mesta za postavljanje verifikacione naljepnice.
- (5) Detaljan opis konstruktivnih elemenata dispenzera TNG su dati u aktuelnoj verziji preporuke OIML R-117.

III. NATPISI I OZNAKE

Član 11.

(Natpsi i oznake)

- (1) Dispenseri TNG koji se stavljuju na tržište, neophodno je da sadrže uputstva koje su potrebna za njihovu pravilnu upotrebu. Uputstva moraju da budu na jednom od službenih jezika u upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Natpsi i oznake na dispenzerima TNG su u skladu sa Pravilnikom o postupcima ocjenjivanja usklađenosti.
- (3) Dispenseri TNG koji se uvoze iz EU, a koji su usklađena sa zahtjevima iz ovog Pravilnika, prije stavljanja na tržište i/ili u upotrebu, moraju biti označeni znakom usklađenosti i dopunskom mjeriteljsku oznakom u skladu sa važećim EU propisima. Znak usklađenosti i dopunska mjeriteljska oznaka moraju biti neizbrisivi.
- (4) Ukoliko je postupak ocjenjivanja usklađenosti obavljen u Bosni i Hercegovini, iza znaka usklađenosti i dopunske mjeriteljske označke stavlja se jedinstven broj imenovanog tijela u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja ispunjenosti uslova za imenovanja tijela za ocjenjivanje usklađenosti mjerila. Jedinstveni broj odgovarajućeg imenovanog tijela mora biti neizbrisiv. Sve oznake moraju biti jasno vidljive i lako pristupačne.
- (5) Specifičnosti vezane za natpise i oznake za sve dispenzere TNG date u Aneksu I.

IV. OCJENJIVANJE USKLAĐENOSTI

Član 12.

(Ocjenvivanje usklađenosti)

- (1) Ocjenjivanje usklađenosti dispenzera TNG sa mjerodavnim bitnim zahtjevima provodi se prema izboru proizvođača, primjenom jednog od modula ocjenjivanja navedenih u Pravilniku o postupcima ocjenjivanja usklađenosti mjerila. Kombinacije modula koji se mogu primijeniti u postupku ocjenjivanja usklađenosti na dispenzera TNG su: B + F ili B + D ili H1 ili G.
- (2) Ispitivanje se provodi primjenom odgovarajućih metoda i postupaka navedenih u relevantnim normativnim dokumentima, kako bi se potvrdila njihova usklađenost sa zahtjevima ovog Pravilnika. Normativni dokument za postupak ocjenjivanja usklađenosti dispenzera TNG je međunarodna preporuka OIML R 117 – Dinamički mjerni sistemi za mjerjenje tečnosti koje nisu voda.
- (3) Do izdavanja odgovarajućih tehničkih propisa o načinu verifikacije dispenzera TNG od entitetskih institucija za mjeriteljstvo, u postupku prve verifikacije kao referentni dokument koristiti će se međunarodna preporuka OIML R 117-2, dok će se u postupku naredne verifikacije koristiti metode i postupci opisani u relevantnom nacionalnom uputstvu, kao što je to i predviđeno u OIML R-117-1 (tačka

- 6.3) te eventualne specifičnosti navedene u odobrenju tipa predmetnog dispenzera.
- (4) Nadzor nad dispenzerima u upotrebi obavlja se na isti način kao i postupak verifikacije definisan u stavu (3) ovog člana, uključujući i najveće dozvoljene greške definisane ovim Pravilnikom.
- (5) Za dispenzere TNG obavezno je ispitivanje tipa, iza kojeg slijedi prva verifikacija. Samo odobreni dispenzeri sa službenom oznakom dodijeljenom od strane Instituta za mjeriteljstvo BiH mogu biti predmet narednih i vanrednih verifikacija.
- (6) Periodi verifikacije su definisani Naredbom o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije ("Službeni glasnik BiH" broj 67/12 i 75/14).

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13.

(Prełazne i završne odredbe)

- (1) Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti: Pravilnik o metrološkim uslovima za sprave za merenje tečnih goriva ("Službeni list SFRJ", br. 48/85 i 20/86), za nova mjerila koja su predmet ocjenjivanja usklađenosti i stavljanja na tržište.
- (2) Mjerila koja su u postupku odobrenja tipa na dan stupanja ovog Pravilnika mogu se ispitati i odobriti u skladu sa zahtjevima Pravilnika iz prethodnog stava.
- (3) Prva verifikacija mjerila koja imaju važeće Certifikate o odobrenju tipa mjerila izdate do dana stupanja na snagu ovog Pravilnika i mjerila iz stava (2) ovog člana koja dobiju Certifikat o odobrenju tipa mjerila, moći će se obavljati do isteka roka važenja Certifikata o odobrenju tipa.
- (4) Mjerila kojima je istekao rok važenja Certifikata o odobrenju tipa, ne mogu biti predmetom prve verifikacije.
- (5) Mjerila koja su ranije na propisan način puštena u upotrebu, prije objave ovog Pravilnika mogu se nastaviti koristiti i nakon isteka važenja certifikata o odobrenju tipa mjerila ukoliko ispunjavaju granice najveće dozvoljene greške navedene u relevantnom propisu u vrijeme puštanja istih u upotrebu.
- (6) Institut će izdati Rješenje o povlačenju onog tipa mjerila za koje se utvrdi da više nije pogodno za upotrebu u mjeriteljskom sistemu.
- (7) Propisi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine usaglasit će se sa odredbama ovog Pravilnika u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu.

Član 14.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-474-12/18

03. aprila 2018. godine

Sarajevo

Direktor

Instituta za mjeriteljstvo BiH

Zijad Džemić, s. r.

Aneks I

– Natpisni i označeni –

Specifični natpsi i označe za dispenzere TNG, kao i za pojedine dijelove sistema dati su u nastavku:

- Proizvođač i tip dispenzera,
- Serijski broj i godina proizvodnje,
- Minimalni (Q_{min}) i maksimalni (Q_{max}) protok,
- Minimalni i maksimalni radni pritisak (ukoliko je relevantno),
- Minimalno mjerena količina (MMQ),

- Naziv, odnosno tip goriva ili opseg relevantnih karakteristika kao što su gustina i ili viskozitet,
- Minimalna i maksimalna temperatura goriva,
- Minimalna i maksimalna temperatura okoline,
- Mehanička i elektromagnetna klasifikacija,
- Nominalna vrijednost mrežnog (AC) napona i ili granice napona za istosmjerni (DC) izvor napajanja,
- Klasa tačnosti,
- Broj certifikata o ispitivanju,
- Službena oznaka

Natpisne pločice pojedinih dijelova mjernog sistema treba da sadrže sljedeće podatke:

- Proizvođač i tip,
- Serijski broj,
- Relevantne tehničke karakteristike konkretnog uređaja,
- Broj certifikata o ispitivanju (ukoliko je primjenjivo),
- Službena oznaka (ukoliko je primjenjivo),

381

Na temelju članka 4. stavak (2), članka 21. stavak (2) Zakona o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01) te članka 7. stavak (1) točka a), članka 9. stavak (2) Zakona o osnutku Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04), a u svezi sa člankom 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 10/09 i 72/17), ravnatelj Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Institut) donosi

PRAVILNIK

O MJERITELJSKIM UVJETIMA ZA MJERILA I MJERNE SUSTAVE ZA MJERENJE

PROTOKA/VOLUMENA TEKUĆEG NAFTNOG PLINA¹

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Pravilnikom o mjeriteljskim uvjetima za mjerila i mjerne sustave za mjerjenje protoka/volumena tekućeg naftnog plina propisuju se mjeriteljski i tehnički uvjeti koje moraju ispunjavati mjerila i mjerne sustave za mjerjenje protoka/volumena tekućeg naftnog plina (u dalnjem tekstu: Dispenser LPG), njihovo označavanje, način ocjenjivanja usklađenosti, uvjeti i način mjeriteljskog nadzora mjerila i mjenih sustava u uporabi.

Članak 2.

(Primjena)

- (1) Ovaj pravilnik se primjenjuje na mjerila i mjerne sustave, odnosno dispenzere tekućeg naftnog plina (smjesa propana i butana) kojima se pune motorna vozila.
- (2) Pravilnik se ne primjenjuje za mjerila i mjerne sustave koji služe za mjerjenje tekućih naftnih goriva, kriogenih tekućina, komprimiranog prirodnog plina (CNG), ili otopina uree, poznatih pod komercijalnim nazivom "AdBlue".

Članak 3.

(Termini i definicije)

- (1) Pojedini izrazi i kratice koje se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Tekući naftni plin (Liquefied Petroleum Gas – LPG)** je ukapljena smjesa propana i butana koja se dobija preradom sirove nafta.

¹ Aneks VII Direktive 2014/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače, 2014. o uskladivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje mjernih instrumenata na tržištu, izmijenjena i dopunjena Delegiranim direktivom Komisije (EU) 2015/13